

Kolhon koulun yhdistäminen Vilppulankosken kouluun

Sivistys- ja kulttuurilautakunta 17.01.2024 § 10
808/00.01.00.00/2022

Kouluverkkoselvityksen laatiminen

Mänttä-Vilppulan kaupungin taloudessa on tällä hetkellä kumulatiivista alijäämää noin 1,9 miljoonaa euroa, joka täytyy kuntalain mukaan saada katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi jokaisen toimialan on täytynyt selvittää mahdollisia säästöesityksiä. Sivistys- ja kulttuuripalveluista tuli kaupungin suurin toimiala 1.1.2023 alkaen sosiaali- ja terveystalouden siirtyä hyvinvointialueelle. Näin ollen myös talouden tasapainotuksen osalta sivistys- ja kulttuuripalveluiden osuus tulee olemaan suurin, ja se vaatii rakenteellisia muutoksia, joista keskeisin on kouluverkon mukauttaminen vastaamaan oppilasmäärien kehitystä. Kaupunginhallitus perusti kokouksessaan 13.6.2022 § 184 kouluverkkotyöryhmän, jonka tehtävänä oli hankkia ja laatia tarkat selvitykset sekä laatia kouluverkkoselvitys. Mänttä-Vilppulan kaupungissa ei ollut aikaisemmin laadittu kouluverkkoselvitystä, joten tarve selvityksen tekemiselle oli ilmeinen.

Kouluverkkotyöryhmä kokoontui 10 kertaa vuosien 2022-2023 aikana. Se kävi keskustelua kouluverkosta opettajien, oppilaiden, ammattijärjestön, moniammatillisen työryhmän, asiantuntijoiden, valtuutettujen ja virkamiesten kanssa. Kouluverkkotyöryhmä myös teetti PPG Oy:llä selvityksiä uusien koulurakennusten kustannuksista ja vanhojen peruskorjauksesta. Kouluverkkotyöryhmä selvitti myös mahdollisen uuden koulurakennuksen sijaintivaihtoehtoja ja teki niistä SWOT-analyysit.

Kouluverkkoselvitystä esiteltiin valtuustolle valtuustoseminaareissa (02/2023, 05/2023, 10/2023), valtuustoryhmien puheenjohtajille (05/2023 ja 10/2023), yläkoulujen ja lukion opetushenkilökunnalle (08/2023) ja nuorisovaltuustolle (11/2023). Tämän lisäksi kaikille oppilaille ja opiskelijoille järjestettiin sähköinen kysely, jossa he saivat sanoa mielipiteitä kouluverkkoselvityksestä ikätasonsa mukaisesti.

Kouluverkkoselvityksen yhteydessä tehtiin lapsivaikutusten arvio, yritysvaikutusten arvio ja konsernivaikutusten arvio. Lapsivaikutusten arvio ja yritysvaikutusten arvio ovat liitteinä. Konsernivaikutusten arvio on kirjoitettu omaksi kappaleeksi kouluverkkoselvitykseen.

Kouluverkkoselvitys laadittiin niin, että siinä on huomioitu valtuuston hyväksymä strategia. Sieltä nousevia asioita ovat taloudellisuus (Taloudellisesti tasapainoinen seutukaupunki), yhtenäisyys (yhtenäinen ja yhteisöllinen taidekaupunki) ja elinvoima (Elinvoimainen ja osaava koulutuskaupunki).

Kouluverkkotyöryhmä toimi asiantuntijatyöryhmänä. Se ei tehnyt varsinaisia ehdotuksia toimenpiteistä. Sen sijaan kouluverkkotyöryhmä selvitti, minkälaisia vaikutuksia erilaisilla kouluverkkoratkaisuilla olisi. Esityksen kouluverkkoa koskevista päätöksistä tekevät viranhaltijat.

Yhteistoimintamenettely

Kaupunginhallitus käynnisti yhteistoimintamenettelyn 6.11.2023, joka koski kouluverkkoselvityksen perusteella esitettäviä henkilöstö- ja tehtävämuutoksia. (Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 295)

Vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen

Kouluverkkoselvityksestä järjestettiin yleinen tiedotustilaisuus kaupungintalon valtuustosalissa 8.11.2023 klo 17 ja kolme kuulemistilaisuutta: 14.11.2023 klo 17 kaupungintalon valtuustosalissa, 22.11.2023 klo 17 Kolhon koululla ja 23.11.2023 klo 17 Vilppulan yhteiskoululla.

Kuulemistilaisuuksien jälkeen varattiin vielä mahdollisuus lähettää kirjalliset lausunnot ja vastineet kouluverkkoselvitykseen ja toimenpide-ehdotuksiin 19.12.2023 mennessä.

Kouluverkkoselvityksen pohjalta viranhaltija teki päätösehdotukset, joita esiteltiin tiedotus- ja kuulemistilaisuuksissa yhdessä kouluverkkosuunnitelman kanssa. Kolhon koulun osalta esitettiin, että Kolhon koulu lakkautetaan ja yhdistetään Vilppulankoksen kouluun elokuussa 2025.

Perustelut ehdotuksille

Kolhon koulussa on 47 oppilasta lukuvuonna 2023-2024 ja 36 oppilasta lukuvuonna 2025-2026. Oppilasmäärän laskeminen jatkuu ennusteen mukaan niin, että lukuvuonna 2028-2029 Kolhon koulussa on enää 21 oppilasta.

Kolhon koulu sijaitsee vain 15,7 km ja 15 minuutin ajomatkan päässä Vilppulankosken koulusta. Koulujen yhdistäminen koulumatkaan käytetyn ajan näkökulmasta on toimiva ratkaisu. Pisimmilläänkin koulumatkaan käytetty aika olisi 45 minuuttia pysähdyksineen aamuisin muutaman oppilaan osalta ja iltapäivällä matkaan käytetty aika olisi vähän lyhyempi. Näin ollen koulumatkan piteneminen ei ole este Kolhon koulun ja Vilppulankosken koulun yhdistämiselle.

Kolhon koulun opetuksen siirtäminen Vilppulankosken koulun yhteyteen olisi taloudellisesti järkevää, koska nettosäästö olisi noin 190 000 €/vuosi. Henkilöstösäästöä tulisi noin 200 000 €/vuosi ja ateria- ja siivouspalveluista säästöä tulisi noin 30 000 €/vuosi. Koulukuljetusten osalta kustannukset kasvaisivat noin 40 000 €/vuosi.

Kokonaisuutena Kolhon koulun lakkauttaminen ja opetuksen siirtäminen Vilppulankosken kouluun elokuussa 2025 on järkevää taloudellisesti, pedagogisesti ja hallinnollisesti (rehtori saatavilla helpommin). Lisäksi päätös turvaa myös pätevän opetushenkilökunnan pysyvyyden ja pätevän oppilashuoltohenkilökunnan saatavuuden.

Kolhon koulun lakkauttaminen on järkevää pedagogisesti, koska pienenevät oppilasmäärät tekevät yhdysluokkaopettamisesta entistä vaikeampaa, kun luokkien 0-6 opettaminen jaetaan oppilaiden vähentyessä kahden opettajan kesken. Isommassa koulussa oppilaat opiskelevat luokittain oman ikäluokkansa kanssa. Opettaja voi keskittyä yhteen luokka-asteeseen 3-4 luokka-asteen sijaan.

Lausunnot ja vastineet

Määräaikaan mennessä lausuntoja ja vastineita kouluverkkoselvitykseen liittyen saapui yhteensä 13 kpl. Kaksi lausuntoa oli lähetetty myöhässä. Kolhon koulun lakkauttamista ja yhdistämistä Vilppulankosken kouluun

koskevia lausuntoja ja kannanottoja oli kymmenen. Kymmenen saapuneen vastineen ja kannanoton joukossa oli myös Kolhon koulun säilyttämisen puolesta kootut kaksi adressia.

Saapuneissa lausunnoissa haluttiin nostaa esille sitä, että Kolhon koulun lakkauttaminen vaikuttaa Kolhon taajaman elinvoimaan ja vetovoimaan. Kannanotoissa oltiin myös huolissaan koulumatkojen pituudesta ja harrastusmahdollisuuksien vähenemisestä. Näiden lisäksi pyydettiin myös aikalisää päätöksen tekemiseen.

Näiden lisäksi nuorisovaltuusto lähetti oman lausuntonsa, jossa nähtiin kouluverkkouudistus tarpeelliseksi. Nuorisovaltuusto halusi, että syrjäseutujen koulukuljetukset huomioidaan päätöksiä tehtäessä.

Mänttä-Vilppulan opettajien ammattiyhdistys ry lähetti myös lausuntonsa kouluverkkoselvityksestä. Opettajien ammattiyhdistys piti parempana liiallisten koulujen käytössä olevien kiinteistöjen vähentämistä, kuin opetuksen resursseista leikkaamista. Tämän lisäksi ammattiyhdistys esitti, että kouluja yhdistettäessä kiinnitettäisiin huomiota opettajien työhyvinvointiin ja työkuultuurien kivuttomaan yhdistämiseen. Edelleen he esittivät, että opettajien virat tulee säilyttää ja mahdolliset yhdistelmävirat nimetä niin, että ne vastaavat todellisuutta.

Liitteet

Kouluverkkoselvitys ja kaikki siihen liittyvät liitteet ovat Sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokouksen pykälän 7 liitteenä (sivistys- ja kulttuurilautakunta 17.1.2024 § 7) ja ne ovat myös nähtävillä kokouksessa.

Valmistelu ja lisätiedot:

sivistysjohtaja Juhani Tolonen
juhani.tolonen(at)taidekaupunki.fi, p. 050 5168 854

Esittelijä

Sivistysjohtaja Juhani Tolonen

Päätösesitys

Sivistys- ja kulttuurilautakunta päättää esittää hallituksen kautta valtuustolle, että Kolhon koulu lakkautetaan ja yhdistetään Vilppulankosken kouluun elokuussa 2025.

Asian käsittely kokouksessa:

Pykälään tehtiin tekninen korjaus määräaikaan mennessä saapuneiden vastineiden kokonaismäärään 42 13, sekä Kolhon koulun lakkauttamista ja yhdistämistä Vilppulankosken kouluun koskevien kannanottojen määrään yhdeksän kymmenen.

Jäsen Piia Koivunen esitti muutosesityksenä, että siirretään aikataulua niin, että Kolhon koulu loppuu vasta vuonna 2026. Esitys ei saanut kannatusta.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Jäsen Piia Koivunen jätti eriävän mielipiteen, joka on päätöksen liitteenä.